

DAN SIGURNIJEG INTERNETA 2021./2022.

NASTAVNICA: Kristina Vidak, prof.	ŠKOLA: Obrtnička škola Bjelovar	RAZRED: 1.d
NAZIV:	Lažne vijesti – Fake news	
TEMA:	Kritičko vrednovanje medija	
DOBNA SKUPINA:	Učenici u dobi od 15 godina (1. razred srednje škole)	
CILJEVI:	Ukazati na prisutnost i opasnost lažnih vijesti u medijima; potaknuti učenike na kritički stav prema medijima	
ISHODI UČENJA:		
Kognitivni ishodi učenja: Učenici će MOĆI : <ul style="list-style-type: none"> • primjeniti informacije o lažnim vijestima u svakodnevnom životu • prepoznati i imenovati medije • razlikovati kriterije vrednovanja medija	Afektivni ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> • uvažavati tuđa mišljenja • zastupati svoje stavove • razvijati sposobnost usvajanja novih sadržaja, zaključivanja i povezivanja	Psihomotorički ishodi učenja: <ul style="list-style-type: none"> • istraživati i pronalaziti informacije • primijeniti saznanja o medijskim porukama • uočiti važnost i utjecaj medijskih poruka • razviti sposobnost zapažanja i prosuđivanja osobitosti filmskog djela

<ul style="list-style-type: none"> • kritički promišljati o informacijama dostupnim u medijima 		
TRAJANJE: 90 minuta	POTREBNI MATERIJALI: ploča, projektor, internet, zvučnici, flomasteri	

SCENARIJ RADIONICE:	
UVODNI DIO: Motivacija, najava teme (15 min)	
	Aktivnosti učenika:
	<p>OLUJA IDEJA: Na sredini ploče nalazi se riječ” medij”. Učenici dolaze pred ploču i upisuju asocijacije na tu riječ. Potičem učenike na razmišljanje o medijima i njihovoj upotrebi. Navodim kako je zajednički naziv svim načinima prijenosa informacija mediji i pitam ih da mi ih nabroje i kažu kako se mediji dijele. Na ovom satu istražiti ćemo medijske poruke i vrednovati ih.</p> <p>Učenici razgovaraju o onome što su nedavno pročitali u medijima. Govore naslove koji su im zaokupili pažnju te započinju razgovor pojedinim temama.</p> <p>„Što su pročitali u medijima?</p> <p>Koja je zadnja informacija koju su vidjeli, čuli?</p> <p>Koriste li novine, internet, TV ili nešto drugo kao izvor informacija?”</p>

**SREDIŠNJI
DIO:
spoznavanj
e novih
nastavnih
sadržaja –
radionica
60 min**

VJEŽBE KRITIČKOG MIŠLJENJA - gledanje filma: učenici gledaju film *Sindrom 17* snimljen na radionici dokumentarnog filma na Školi medijske kulture *Dr. Ante Petrelić* 2016. godine. Film prikazuje jedan neobična fenomen u malom selu u Hrvatskom zagorju. Trajanje filma 11:39.

RAZGOVOR:

Učenici iznose svoje dojmove o filmu.

Nakon razgovora, učenici govore što im je bilo neobično u filmu. Pokušavaju dokući što je čudno u filmu:

Kako bi učenici naučiti kritički misliti potrebno ih je to naučiti. Uz pomoć križaljke učenici rješavaju križaljku kako bi ustanovili kriterije vrednovanja:

<https://wordwall.net/hr/resource/28528785/fake-news-la%c5%bena-vijesti>

RJEŠAVANJE NASTAVNOG LISTIĆA (RAD U GRUPI):

Kriterij vrednovanja medija: Učenici rješavaju nastavni list. Nakon toga, predstavnici grupe čitaju rješenja.

1. grupa	2. grupa	3. grupa	4. grupa
Kriterij izvornosti: <i>1. Je li tema filma originalna? Objasni.</i> <i>2. Je li sadržaj filma originalan? Objasni?</i>	Kriterij aktualnosti: <i>1. Provjeri datum objave.</i> <i>2. Jesu li informacije aktualne ili postoje i novija saznanja?</i> <i>2. Koliko nakon određene</i>	Kriterij nezavisnosti: <i>1. Je li izvor nezavisan ili postoje podaci o drugim izvorima?</i>	Kriterij objektivnosti: <i>1. Jesu li informacije pristrane (subjektivne)?</i> <i>2. Postoje li dokazi o rođenju djece na isti datum? Navedite dokaze kojima to autor filma</i>

	<i>pojave ili događaja je sadržaj nastao?</i>		<i>potvrđuje.</i>
--	---	--	-------------------

Nakon što učenici riješe zadatke, zajednički ih analiziramo i dolazimo do zaključaka kako je film „Sindrom 17“ lažni dokumentarac.

PRILOG O LAŽNIM VIJESTIMA: Učenici gledaju prilog o lažnim vijestima (aktualna tema: koronavirus) <https://www.rtl.hr/vijesti-hr/korona/3662335/koji-je-cilj-objavljivanja-laznih-vijesti-o-koronavirusu-strucnjak-za-rtl-iskljucivo-sirenje-panike/>

Slijedi razgovor i zajednički dolaze do zaključka kako prepoznati istinu u moru lažnih informacija. Dobivaju i letak ([https://hr.wikipedia.org/wiki/La%C5%BEne_vijesti#/media/Datoteka:Kako_prepoznati_la%C5%BEne_vijesti_\(How_To_Spot_Fake_News\).jpg](https://hr.wikipedia.org/wiki/La%C5%BEne_vijesti#/media/Datoteka:Kako_prepoznati_la%C5%BEne_vijesti_(How_To_Spot_Fake_News).jpg)) te stranice na kojima mogu provjeriti točnost informacija (www.tineye.com; www.whois.com; www.images.google.com)

ISTRAŽIVANJE UČENIKA:

Učenici nastavljaju istraživanje formirani u grupama od početka sata. Ovaj put dobivaju različite članke (istinite i lažne vijesti), oni ni sami nisu sigurni kakav su članak dobili. Njihov je zadatak, prema onome što su naučili, istražiti radi li se točnim ili lažnim informacija. Koriste se kriterijima za kritičko vrednovanje djela s početka sata. Potrebno je argumentirati svoje stavove.

1. grupa	2. grupa	3. grupa	4. grupa
<p>Kriterij izvornosti:</p> <p>1. Tko je autor? Razmisli o izvoru.</p> <p>2. Možete li prepoznati izvore informacija u objavi?</p> <p>2. Provjerite dosljednost činjenica tražeći informacije u drugim izvorima.</p>	<p>Kriterij aktualnosti:</p> <p>1. Jesu li informacije aktualne ili postoje i novija saznanja?</p> <p>2. Koliko nakon određene pojave ili događaja je sadržaj nastao?</p>	<p>Kriterij nezavisnosti:</p> <p>1. Postoje li u filmu informacije iz drugih izvora?</p> <p>2. Ovisi li ovi podaci o drugim izvorima?</p>	<p>Kriterij objektivnosti:</p> <p>1. Jesu li informacije pristrane (subjektivne)?</p> <p>2. Postoje li proturječne informacije koje potječu iz drugih izvora?</p> <p>3. Osvijesti svoje stavove.</p>

1. GRUPA	2. GRUPA	3. GRUPA	4. GRUPA
<p>„Šok u Kanadi: Dr.Daniel Nagase bez rukavica objavio zabrinjavajuću statistiku”</p> <p>https://archive.vn/i4M8v#selection-1055.0-1055.391</p>	<p>COVID-19- o rizicima, prijenosu, testiranju i zaštiti</p> <p>https://koronavirus.hr/o-covidu/755</p>	<p>„Cjepivo protiv COVID-a 19 oštećuje djeci mozak”</p> <p>https://archive.li/kAPTD</p>	<p>„Omikron napada više cijepljene, nego necijepljene osobe”</p> <p>https://archive.li/SIK1e</p>

**ZAVRŠNI
DIO (15
min)**

Upućujem ih na stranicu: <https://faktograf.hr/tag/koronavirus/>

IZRADA METALNE MAPE I EVALUACIJA:

„MENTALNA MAPA” - osvrt na ideje s početka sata. Učenici izrađuju metalnu mapu s ključnim pojmom „medij” u sredini.

Učenici rješavaju evaluacijski listić.

<https://docs.google.com/forms/d/1cMrb4d7ifAmbuSE6Y9-qfuj5sfNmJ4UAY7il-qrgHHA/prefill>